

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการออกเอกสารสิทธิ์ในเขตป่าชายเลน: ศึกษากรณีตามมาตรา 59 ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2497
คำสำคัญ	การออกเอกสารสิทธิ์ / เขตป่าชายเลน
ชื่อนักศึกษา	กิตติวรรณ บุญนาค
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	รองศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ เดียววิศเรศ รองศาสตราจารย์ สุวิทย์ นิ่มน้อย
ระดับการศึกษา	นิติศาสตรมหาบัณฑิต
คณะ	บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี
พ.ศ.	2554

บทคัดย่อ

การออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดินเป็นปัญหาที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากทั้งภาครัฐและภาคเอกชนต่างมีวัตถุประสงค์ตรงกันที่ต้องการให้พนักงานเจ้าหน้าที่เร่งรัดการออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินให้กับราษฎรผู้ครอบครองและทำประโยชน์อยู่แล้วโดยเร็วที่สุดเพื่อจัดสรรที่ดินให้กับประชาชน แต่ด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน ซึ่งบัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายที่ดิน กฎกระทรวงฉบับที่ 43 (พ.ศ.2537) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2497 และระเบียบของคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ รวมทั้งบทกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ กฎหมายว่าด้วยการป่าไม้ กฎหมายว่าด้วยการจัดที่ดิน ตลอดจนระเบียบภายในของทางราชการ ทำให้เกิดปัญหาในการออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินให้แก่ราษฎร แม้ในบางกรณีจะมีการครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินโดยชอบด้วยกฎหมายตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในกฎหมายแล้วก็ตาม จากกรณีดังกล่าวก่อให้เกิดปัญหาการออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินโดยมิได้แจ้งการครอบครอง (ส.ก.1) ตามมาตรา 59 ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2497 ในเขตป่าชายเลนตามมติคณะรัฐมนตรี ซึ่งกฎกระทรวงฉบับที่ 43 (พ.ศ.2537) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2497 ข้อ 14 (5) ได้กำหนดเงื่อนไขห้ามมิให้ออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินสำหรับที่ดินซึ่งคณะรัฐมนตรีสงวนไว้เพื่อรักษาทรัพยากรธรรมชาติหรือเพื่อประโยชน์สาธารณะอย่างอื่น สำหรับกรณีศึกษานี้ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2530 กำหนดเขตพื้นที่ป่าชายเลนใน 23 จังหวัด ให้ เป็นที่สงวนหวงห้าม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติชายเลน รักษาความสมดุลของสิ่งแวดล้อม โดยมีข้อห้ามเด็ดขาดให้ระงับการ

ออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินทุกประเภทในเขตป่า ชายเลน โดยไม่คำนึงถึงสิทธิของผู้ที่ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินมาก่อนวันที่ประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับ (1 ธันวาคม 2497) และก่อนวันที่มีมติคณะรัฐมนตรีกำหนดเขตการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าชายเลน (15 ธันวาคม 2530) ซึ่งเดิมราษฎรที่มีหลักฐานการแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค.1) รวมทั้งราษฎรที่ไม่มีหลักฐาน ส.ค.1 ดังกล่าว สามารถนำที่ดินที่ตนครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินแล้ว ไปดำเนินการยื่นคำขอออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินเป็นการเฉพาะราย ตามมาตรา 59 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน หรือ ยื่นคำขอออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินเป็นการเฉพาะรายโดยมิได้แจ้งการครอบครองมาตรา 59 ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดินได้ ซึ่งแตกต่างจากผู้ที่ยื่นคำขอออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินหลังวันที่ 15 ธันวาคม 2530 ซึ่งราษฎรที่ไม่มีหลักฐานสำหรับที่ดิน จะไม่สามารถขอออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินในบริเวณเขตป่าชายเลนตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวได้ โดยปรากฏว่าต่อมา ราษฎรบางรายได้ไปดำเนินการฟ้องต่อศาลปกครอง และพิสูจน์สิทธิในที่ดินจนศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษาให้ได้สิทธิ พนักงานเจ้าหน้าที่จึงสามารถออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินให้แก่ราษฎรดังกล่าวได้ แต่ราษฎรที่ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินในลักษณะเดียวกันที่มีไปฟ้องต่อศาลปกครอง พนักงานเจ้าหน้าที่จะไม่สามารถออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินให้ได้ เนื่องจากขัดกับมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว และขัดกับกฎกระทรวงฉบับที่ 43 (พ.ศ.2537) ฯ จะทำให้เกิดความไม่เสมอภาค ไม่เป็นธรรมแก่ราษฎรที่ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินในลักษณะเดียวกัน จึงสมควรจะต้องมีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎกระทรวงฉบับที่ 43 (พ.ศ.2537) ฯ ข้อ 14(5) เพื่อเป็นการรับรองสิทธิของราษฎรที่เป็นเจ้าของที่ดินในลักษณะนี้ ให้ได้รับการปฏิบัติจากรัฐในกรณีที่เหมาะสม เป็นธรรมและเท่าเทียมกันต่อไป

Thesis Title	Legal Problems On Document Of Title For The Estuary Forest Area: A Case Study Of Section 59 Bis Of Land Code Of B.E.2497
Keyword	Issuance Of Document Of Title / Mangrove Forest Area
Student	Kittiwat Boonnak
Thesis Advisor	Associate Professor Dr.Sumet Diewissares Associate Professor Suwit Nimnoi
Level of Study	Master of Laws
Faculty	Graduate School, Sripatum University Chonburi Campus
Year	2011

ABSTRACT

An issuance of a Document Title in the land under the Land Code is indeed a problem of vital matter because of the reason that both the government and private sector have the identical objective in wanting the officials to accelerate the issuances of the Documents of Title to the people having already taken the possessions and made use of the land soonest in order to allocate the lands to the people, but, the rules, procedures and conditions on the issuances of the Documents of Title stipulating under Land Code, Ministerial Regulation No. 43 (B.E.2537) issued under the Act Promulgating Land Code, B.E.2497 and National Land Allocation Commission Regulation and other related laws: such as; Civil and Commercial Code, Law on Forestry, Law on Land Allocation as well as the official internal regulations, have caused problems on the issuances of the Documents of Title in the land to the people even in some particular case under which the people have taken the possessions and made use of the lands lawfully in accordance with the period of time prescribed under the law. Such cases have caused a problem on the issuance of the Documents of Title in the lands without a Land Possession Notification (Sor. Khor. 1) under Section 59 *bis* of Land Code, B. E. 2497, in the mangrove forest areas in accordance with the resolution of the Council of Ministers which, in this connection, Ministerial Regulation No. 43 (B.E.2537) issued under the Act Promulgating Land Code, B.E. 2497, Clause 14 (5) stipulates the conditions prohibiting the issuance of a Document of Title in the land on the land reserved by the Council of Ministers for the purpose of natural resources conservations or for

the other public interests. For this Case Study, the Council of Ministers has passed a resolution on 15 December 1987, designating mangrove forest areas in 23 Provinces as restricted reserved areas with the objective to conserve mangrove natural resources and maintain environmental balances with strict prohibitions to stop issuing Documents of Title in all category of lands in mangrove forest areas with no requirement to take into account the rights of the persons taking the possessions and making use of the lands prior to the date on which the Land Code has been put into force (1 December 1954) and prior to the date on which the Council of Ministers has passed the resolution designating the boundary on the utilizations of mangrove forest areas (15 December 1987) which, originally, people having the evidences on the Land Possession Notification (Sor. Khor. 1) including those having none of such Sor. Khor. evidence could apply for the issuances of the Documents of Title in the land they have already taken possession and made used of on a specific case by case basis under Section 59 of Land Code which is different from the applicants for the issuances of the Documents of Title after 15 December 1987 where the people having no evidences on the lands cannot request for the issuances of the Documents of Title in the land in the mangrove forest areas in accordance with the aforesaid resolution of the Council of Ministers which, subsequently, it was apparent that some people had to enter an action in the Administrative Court and establish proof on their rights in the land that finally the Supreme Administrative Court issued the order to restore the rights of those people before the competent officials could issue the Documents of Title to such people. Contrarily, the competent officials could not issue the Documents of Title to the people taking the possessions and making use of the lands in the same manner who have not brought any actions to the Administrative Court because it is in contradiction to said Council of Ministers' resolution and Ministerial Regulation No.43 (B.E.2537), which would eventually cause the inequality and injustice to the people taking the possessions and making use of the lands in the same manner. It is, therefore, expedient that an amendment be made on Ministerial Regulation 43 (B.E.2537), Clause 14 (5) in order to realize the rights of the people owning the lands in this manner to receive further treatment from the State in a manner of equality, justice and equity.